

ЗВАРОТ

ЦК КПСС і Савета Міністраў СССР ДА УСІХ РАБОЧЫХ І РАБОТНІЦ, КАЛГАСНІКАУ І КАЛГАСНІЦ, РАБОЧЫХ І РАБОТНІЦ САЎГАСАУ, САВЕЦКАЙ ІНТЭЛІГЕНЦЫ, ДА УСЯГО САВЕЦКАГА НАРОДА

[Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.]

калгасаў, каб яна давала ім неабходны наапаўненні, матэрыяльна зацікаўляла іх у хуткім павелічэнні вытворчасці прадуктаў жывёлагадоўлі. Але для гэтага спатрабавалася вялізныя сродкі. Паўстае пытанне, адкуль узяць іх?

Магчыма, трэба пайсці на тое, каб зменшыць сумы даходаў, якія размяркоўваюцца ў калгасах па працы? Не, гэта мера прывяла б да зніжэння матэрыяльнай зацікаўленасці калгаснікаў і падарвала б эканамічныя асновы калгаснай вытворчасці. Яна, значыць, прынесла б не карысць, а шкоду. Яна не стымулявала б, а надарот, скоўвала б развіццё жывёлагадоўлі.

Магчыма, у імя хутчэйшага ўздыму вытворчасці мяса і малака трэба было б пераклоць сродкі ў шкоду ўмацаванню абароназдольнасці і развіццю прамысловасці? Вядома, усе саветскія людзі разумеюць, што нельга стаць на гэты шлях.

Мы жывём не ў беспаветрайнай прасторы. Пакуль існуе імперыялізм, захоўваюцца і небяспека новых войнаў. Не саркэст, што міжнародная рэакцыя на чале з ЗША цяпер узмацняе брагае абароны, вядзе ліхаманкувую гонку ўзбраення і выношава планы раптоўнага ракетна-ядзернага нападу на СССР і іншыя сацыялістычныя краіны; яе палітыкі і генералы гавораць аб гэтым адкрыта. Больш таго, аб гэтым адкрыта сказаў прэзідэнт Злучаных Штатаў Амерыкі пан Д. Кенэдзі. Ён заявіў: «Пры некаторых акалічнасцях, мы, магчыма, правым ініцыятыву ў ядзернай канфлікце з Саветамі Саюзаў».

Такім чынам, міжнародная абстаноўка, якая склалася, настольва патрабуе, каб Саветскі Саюз, усе краіны сувеснай сацыялістычнай сістэмы заўсёды былі гатовы даць сакаршальны адпор любому агрэсару. А, як вядома, умацаванне абароназдольнасці не абходзіцца без вялікіх расходаў, без вялікіх затраў. Але інаша выйсця, на жаль, няма. Імперыялісты пры выкліках павялічэння вытворчасці мяса і малака, каб гэтага часу не пачаць вайну, толькі таму, што ведаюць нашу эканамічную і ваенную магучасць, ведаюць, што Саветская краіна мае цяпер усё неабходнае, каб ахалодзіць

ваўнічы запал любых агрэсараў.

Магчыма, можна пераклоць частку сродкаў у сельскую гаспадарку за кошт скарачэння ўкладанняў у металургію, хімічную, машынабудавальную і іншыя галіны прамысловасці? Нельга пайсці і па гэтым шляху. Гэта прывяло б да падрыўу эканамічнай базы ўсёй народнай гаспадаркі, у тым ліку і сельскай гаспадаркі.

Дзяржава асігноўвае вялізныя сродкі на жыллёвае будаўніцтва, на развіццё сеткі медыцынскіх устаноў, школ. Толькі за апошнія чатыры гады 50 мільянаў саветскіх грамадзян, гэта значыць амаль чвэрць насельніцтва краіны, справілі наваасяленне. Магчыма, можна адшукаць некаторыя сродкі за кошт скарачэння жыллёвага будаўніцтва? Саветскія людзі разумеюць, што нельга пайсці і па гэтым шляху.

Значыць, неабходнасць павялічэння закупачных цен на мяса і мясныя прадукты? Калі нават дапусціць, што дзяржава знайшла б дадатковыя сродкі на гэтыя мэты за кошт павышэння цен, напрыклад, на гарэлку, тютюн і некаторыя іншыя вывабы, то і ў гэтым выпадку нельга павысіць закупачныя цен, пакуль не павялічым узраўні рознічныя цен. Пры недаходзе мяса гэта стварыла б глебу для спекуляцый і яшчэ больш ускладніла б вырашэнне задачы бесперабойнага забеспячэння гарадоў прадуктамі жывёлагадоўлі.

У цяперашні час, пры нехаваным мясе, насельніцтва вымушана пераплачваць значныя сумы асобам, якія, карыстаючыся цяжкасцямі з вытворчасцю мяса, спекулююць на гэтым і нажываюць вялікія грошы. Калі мы павымім закупачныя цен, то будучы створаны лепшыя магчымасці для росту прадукцыйнасці працы ў калгасах. На гэтай аснове павялічыцца вытворчасць прадуктаў жывёлагадоўлі і ў далейшым патрабы насельніцтва ў мясе будуць поўнасна задавальняцца праз гандлёвую сетку па больш танных ценях. Таму павышэнне цен на мяса, на якое мы часова іздэм, акупіцца, даць свае выгады насельніцтву.

Улічваючы ўсё гэта, ЦК КПСС і Савет Міністраў СССР вырашылі павысіць закупачныя цен на мяса буйной рагатай жывёлы, свіней, авечак, коз і птушчу ў сярэднім на 35 працэнтаў. Адначасова вырашана павысіць рознічныя цен на мяса і мясныя прадукты ў сярэднім на 30 працэнтаў, а таксама на масла ў сярэднім на 25 працэнтаў.

Цэнтральны Камітэт партыі і Саветскі ўрад усведамляюць, што само па сабе павышэнне цен — мера непажаданая. Парцыя разумее, што павышэнне цен на мяса, мясныя прадукты і масла з'яўляецца пазым выдаткам, крэху зменшэння магчымасці насельніцтва купляць гэтыя прадукты, адаб'ецца на бюджэце сямі.

Душы на павышэнне закупачных і рознічных цен на мяса, мясныя прадукты і масла, Цэнтральны Камітэт партыі і Саветскі ўрад думалі аб тым, каб, наколькі гэта магчыма, зменшыць выдаткі насельніцтва, выкліканыя павышэннем рознічных цен. З гэтай мэтай з'яўляюцца рознічныя цен на цукар, а таксама на штатныя тканіны і вывабы з гэтых тканін. Мільёны людзей карыстаюцца ў нас грамадскім харчаваннем. Улічваючы гэта, адпаведныя цен на мясныя стравы прызначаны мэтазгодным павысці ў нязначных размерах.

Павышэнне закупачных і рознічных цен мера неабходная. Яна дазволіць калгасам зрабіць дадатковыя расходы на механізацыю работ у жывёлагадоўлі, будаўніцтва памяшканняў і на павелічэнне вытворчасці кармоў, а значыць, і павялічыць вытворчасць мяса і малака. У той жа час яна паслужыць справе ўмацавання матэрыяльнай зацікаўленасці калгаснікаў і калгасніц у выніках сацыялістычнага хуткага павелічэння вытворчасці прадуктаў жывёлагадоўлі, ад чаго, у канчатковым выніку, выйграе ўсё саветскі народ.

Акрамя таго, трэба сказаць, што ў цяперашні час цен на мяса і масла ў параўнанні з некаторымі іншымі прадуктамі харчавання адносна звышвысокія. Здарылася гэта ў значнай меры таму, што цен на мяса і масла ў свой час без дастатковых эканамічных абгрунтаванняў былі зніжаны ў большай ступені, чым на такія прадукты харчавання, як, напрыклад, авечы, цукар, бульба. У цяперашні час цен на мяса ў нашай краіне значна ніжэйшы, чым у раздзі капіталістычных краінаў, якія вызначаюцца высокаразвітай сельскай гаспадаркай.

Зразумела, гэта было б вельмі добра, калі б больш нізкія рознічныя цен вышкілі ў нашай краіне з больш высокай прадукцыйнасці працы ў сельскай гаспадарцы. Вядома, аднак, што ўзровень прадукцыйнасці працы ў сельскай гаспадарцы СССР пакуль нізкі, на жаль, ніжэйшы, чым у некаторых капіталістычных краінах з развітай сельскай гаспадаркай.

У гэтых умовах больш нізкія рознічныя цен на мяса, мясныя прадукты, масла толькі дэзарганізуюць і пераплачваюць насельніцтва, хіба можна прызнаць нармальным, што дзяржава прадае прадукты жывёлагадоўлі са значнай стратай? Так у мінулым годзе затраў дзяржава на закупку, перапрацоўку і гандаль у разліку на цэнтральныя вышчы (у забойнай вазе) складалі 138,6 рубля, а рознічная цена за цэнтральныя вышчы ў сярэднім за ўсе гатункі — 110,8 рубля. Усе затраў дзяржава на цэнтральныя вышчы (у забойнай вазе) былі роўны 167,2 рубля, а рознічная цена за цэнтральныя вышчы за ўсе гатункі — 155,6 рубля. Магчыма, таксама каштуе дзяржаве даражэй за рознічныя цен на яго.

Калі падлічыць гэта на ўвесь аб'ём гандлю, то выйдзе пераказна, што дзяржава церпіць страты ад гандлю прадуктамі жывёлагадоўлі на многія сотні мільянаў рублёў. Таму трэба ўнесці неабходныя папраўкі ў закупачныя і рознічныя цен на мяса і тым самым стварыць больш спрыяльныя ўмовы для павелічэння вытворчасці жывёлагадоўчых прадуктаў.

Дарэчы таварышці!

Цэнтральны Камітэт партыі і Савет Міністраў СССР вызначылі цвёрды ўзровень цен, што рабчыцы і работніцы калгаснікаў і калгасніцы, саветская інтэлігенцыя, усе саветскія людзі павінны зразумець эканамічную і палітычную неабходнасць такой меры дапамогі сельскай гаспадарцы, як павышэнне закупачных цен і адпаведна рознічных цен на прадукты жывёлагадоўлі, і зрабіць усё магчымае, каб хутчэй стварыць поўны дастаць у краіне сельскагаспадарчых прадуктаў.

Нельга ўдаўляць справу так, быццам рух да камунізму адбываецца без пераадолення цяжкасцей. Будаўніцтва новага жыцця — не сілаванне па парце, дзе няма ні сучна, ні задзірнікі.

Ажыццўленне вялікіх планаў камуністычнага будаўніцтва выклікае і некаторыя цяжкасці. Але цяперашнія цяжкасці пераадоляць значна лягчэй, чым тыя, якія былі ў нас у мінулым.

У сваім сацыяльным развіцці мы дасягнулі вялікіх вышынь. Аднак было б памылкай, маючы сур'ёзныя дасягненні ў развіцці народнай гаспадаркі, аддавацца бестурботнасці, заспакоенасці і заапыненню.

Партыя і ўрад уявляюць і шчыра раззв'язваюць уяву саветскіх людзей на тое, што ўздым сельскай гаспадаркі — кроўная справа ўсёй партыі, усёго народа.

У нашай краіне ўжо цяпер у краіне саўгасаў і калгасаў, у якіх сабекошт мяса і малака значна ніжэйшы, чым закупачныя цен, і няма сумнення, што ў самым бліжэйшым часе ўсе калгасы і саўгасы зрабюць выдаткі кроўна пераходзіць на вытворчасць мяса, малака, узнімучы прадукцыйнасць працы, зраза зніжэнне затраў на вытворчасць прадуктаў жывёлагадоўлі. А калі прадуктаў будзе многа, камуністычна будаўніцтва выклікае і некаторыя цяжкасці. Але цяперашнія цяжкасці пераадоляць значна лягчэй, чым тыя, якія былі ў нас у мінулым.

Янка Купала... Да вобраза народнага песьняра не раз звярталіся скульптары і мастакі Беларусі. Прычому ў яго увагу і майстар-шклявар завада «Нёман». Тут створана юбілейная ваза з партрэтамі Янкі Купалы. Адна з лепшых работніц камсамолка Іна Іванюк аздабляе ваза золатам.

Фота М. МІНКОВІЧА.

А ДНА з асаблівай тваоры класікаў у тым, што яны завалоўваюць тваоры сям'ядомасцю тваоры думкамі і паучэннямі ішчэ ў пару дзяцінства, у школьныя гады. Паэзія Купалы была для нас надзеяным духоўным хлебам. На ёй мы вычыліся беларускай літаратурнай мове, яна афармляла нашы эстэтычныя паняцці, памагала станаўленню нашага светапогляду.

Як і славу ты верш «А хто там ідзе?», — паэтычнае абатульненне імкненняў прыгнечанага народа да лепшай будучыні, — верш «Арлянятам» ст'яў знамянальным тваорам. З'явіўшыся своечасова, ён прагучаў, як гарачы заклік да саветскай моладзі будаваць на руінах мінулага новы свет, любіць новае і тварыць у імя яго. Магутны талент Купалы ўвасобіў у сардэчных словах, смелых вобразах дух часу, ідэй, нараджаныя саветскай рэвалюцыяй, настрой мільёнаў маладых будаўнікоў сацыялізму. Вобраз купалаўскіх арлянят праносіць праз усё жыццё разам з іншымі яго незабытымі м'я і вобразамі.

Янку Купала я ведаў у нацыі 20-х — пачатку 30-х гадоў, у пару свайго студэнцтва. У дваццаці гадоў не думаючы пра меры і ў не робіць запісаў аб сустрачках. Я бачыў Купала на літаратурных вечарах і дыскусіях, сустракаўся з ім у Дзевяціна. Ён быў і застаецца для нас патрыярхам беларускай паэзіі. Глыбокай повагай акружалі мы яго, і кожнаму хацелася зрабіць яго што-небудзь добрае прыемнае, зберагчы яго жыццё ў саветскай Беларусі, калі ў літаратурнай, назаўжды. Студэнцкім-практычнымі Беларуска-польскімі хадзілі ў дзяціны сад і бачылі дарогую і простую Уладзіслава Францаў — верную спадарожніцу і друга паэта — у ролі чужай выхавальніцы дзяцей.

ЛЮБОУ АРЛЯНЯТ

п'сьменніку з чытачамі. У аглядзе маладзёжнай літаратуры прыняў удзел і Янка Купала.

19 мая 1932 года бюро ЦК ЛКСМБ прыняло пастанову аб ходзе агляду маладзёжнай літаратуры і зацвердзіла склад яго штаба, а 22 мая брыгада п'сьменніку ўжо напіраўвалася поездам на тры дні ў Барысаў. Янка Купала быў цэнтральнай фігурай нашай брыгады, чым мы, маладыя, вельмі ганарыліся. У склад брыгады яшчэ ўваходзілі празаік Сымон Баранаў, паэт Уладзімір Хадзька, крытык Алесь Кучар, яўрэйскі паэт-камсамалец М. Гарцман і я. У першы дзень нашага знаходжання ў Барысаве мы правілі агульна-гарадскі літаратурны вечар. Назаўтра, 23 мая, адбылося ўрачыстае пахаванне пахаванне бюро Барысаўскага райкома ЛКСМБ з удзелам камсамольскага актыву гарада. На гэтым пасяджэнні мне было даручана зрабіць даклад аб вобразах камсамольцаў у беларускай літаратуры. З гэтым п'сьменніку чыталі свае тваоры.

Выступленне Янкі Купалы на пасяджэнні камсамольскага райкома было сустрага бурнымі аваямі, якім, здавалася, не будзе канца. Арляняты, якіх народны паэт заклікаў да барацьбы, да працы, да подзвігаў, ад усёго сэрца вызывалі паэту сваю любоу, сваё захваленне.

Свежым майскім ранкам (24 мая) мы ездзілі за горад, у сельскагаспадарчы тэхнікум, на сустрачку са студэнтамі. І там паўтарылася тое ж самае: маладзё шчыра вівала народнага паэта.

Выступленні Купалы перад масавым аўдыторыяй (ён аддаваў перавагу сваім новым тваорам, такім, як «Зыходзіць, вяска, з яснай явы», «А ў Віслае плавае тэлеца» і г. д.) і слухаў не аднойчы і да Барысава і пасля Барысава, але самым вострым уражанні застаўся ад сустрачкі Купалы з барысаўскай моладдзю. Успаміны аб гэтых сустрачках не сцірліся праз доўгія гады, і менавіта яны аддажылі ў вершаваных радках:

Мне бязмежная радасць
вядома —
Назаўжды яна ў сэрца запала:
Як народнае свайму маладому,
Помню, вершы чытаў Купала.

У 1932 годзе святвалася п'сьменніку Янкі Купалы, і мне выпала ганар віваль у брацкім вечары народнага паэта ад камсамольскай арганізацыі п'сьменніку. На старонках газеты «Літаратура і мастацтва» (№ 17 за 10 верасня 1932 г.) тваорчая група камсамольскіх п'сьменніку выступіла з гарачым прывітаннем Янкі Купалы.

ТРАГІЧНАЯ вестка пра смерць Янкі Купалы напала мяне ўжо ў Ташкенце. Гэта была для мяне і цяжкая асабістая страта, і вялікі горад. Трэба было штосці такога сказаць, каб нека аснаваць трагічную паэзію, даць выхад паучыцям. Так з'явілася задума верша памяці вялікага Купалы.

Праз год эвакуіраваная ў Ташкенце Беларуска акадэмія навуц і філалагічны факультэт Сярэдняазіянскага ўніверсітэта распачаў падрыхтоўку да пасяджэння, прысвечанага першай гадавіне смерці Купалы. Якуб Колас прапанаваў мне прыняць удзел у гэтым пасяджэнні, якое адбылося 27 чэрвеня 1943 года, у будынку ўніверсітэта. Старшынёў быў Якуб Колас. Вучоныя-літаратуразнаўцы Н. Піксануў, Л. Баўдзей, У. Агіевіч, Л. Фіглюнова зрабілі даклады аб тваорчасці Я. Купалы, паэты С. Гарэцкевіч, М. Таршчанка, Э. Агняцкевіч, Л. Кацовіч чыталі вершы на розных мовах. Я выступіў з вершам «Светлая памяці Янкі Купалы». Вялікая Айчынная вайна была ў разгары, наша армія пачала фарсіраваць Дняпро, і вобраз купалаўскіх арлянят натуральна асацыяваўся ў мяне з вобразам саветскіх воінаў, якія вызывалі заходнія раёны нашай радзімы ад фашысцкай навалы.

Сцяпан ЛІХАДЗІЕВСКІ.
г. Ташкенце.

КУПАЛАЎСКИ ВЕЧАР

Дзямі ў памяшканні Інстытута механізацыі і электрыфікацыі сельскай гаспадаркі адбыўся вялікі літаратурны вечар, прысвечаны 80-годдзю Янкі Купалы і народнага паэта Беларусі Янкі Купалы.

Вечар адкрыў дырэктар кінатэатра «Зорка» О. Зарубка. Уступнае слова сказаў супрацоўнік Дзяржаўнага акадэмічнага тэатра імя Я. Купалы Ю. Гаўрун. Аб адсутнасці Я. Купалы і не сціраючы гісторыі расказаў намідатры мастацтвазнаўца А. Сабалеўскі. Успаміны выступіла, гарача і шчыра прывітанніў старапаэта Л. Д. Раманоўская. М. Аўрамчык, Ю. Сяірма Г. А. Ставер прачыталі вершы, прысвечаныя паэту.

Удзельнікі вечара быў паназам першы акт камедыі «Паўлічкі» ў пастановцы Тэатра імя Я. Купалы. Ролі выконвалі народныя асобы БССР Ул. Дзядзічэвіч, П. Пала, народныя артысты С. С. Р. Ржэцкі і Г. Глебуў, артыст Ул. Кудравіч і артыстка Б. Дзядзічэвіч.

Вечар арганізаваны саветам клуба прыхільнікаў мастацтва і літаратуры пры кінатэатры «Зорка» і кінатэатры ім. Янкі Купалы, праішоў з вялікім поспехам.

Л. ВАНКОВІЧ.

ПАДАДНЫМ НЕБАМ

Новая п'еса Аркады Маўзона «Пад адным небам», пастаўленая Рускім тэатрам імя М. Горькага (рэжысёр Я. Яраў), называе жыццё нашых сучаснікаў, узнімае вострыя праблемы саветскага грамадства. У ёй багата аўтарскага роздуму, і, нягледзячы на поўны літаратурны штамп, можна сказаць, што А. Маўзон як драматург зрабіў на гэты раз значны крок наперад.

Спектакль «Пад адным небам» перасягае: беражыцца таіх, які бачыць і сын Мікішаў. Гэта знешне прымемныя людзі, аднак у іх вельмі падлае нутро, іжывая душа. Часам здольны і энергійны, яны маглі б стварыць многа каштоўнага для грамадства, але ўсе іх заданні і намеры накіраваны на задавальненне ўласных індывідуальніцкіх пачуццяў. Яны хочучы жыць за чужы кошт, стварыць свой дабрабыт і шчасце, ролічучы душы і пачуцці іншых людзей. Дарочы, самі яны перакананы ў тым, што нічога такога дрэннага, антыграмадскага не робяць. Яны маўляў, сумленна працуюць, і нават «сумленна» гавораць на развітанне падманутай жанчыне, што свабода пачуццяў — аснова камуністычнага жыцця і нельга прымушаць чалавека жыць насуперак сваіх жаданняў.

Мякішаў стараюцца замацаваць сваю жыццёвую філасофію, іх адразу не распазнаеці. Аднак падман, які б ён ні быў прыгожы, ёсць падман, і рана ці позна будзе выкрыты. І Вера, і Аляксей, і нават экзальтаваная Маша паступова разглядаюць Барыса Мякішава і пагналі яго ад сябе. Дзе мякішаў заставацца ў жыцці, і іх трэба асерагацца. З ім трэба весці барацьбу. У гэтым асновы ідэйны змест спектакля, яго выхавачае значэнне, асабліва для моладзі.

У спектаклі дзейнічаюць жывыя прывыбы людзі са шчырымі пачуццямі і думкамі. Вера — даверлівая і нават часам наіва, яна ў палоне сваіх першых пачуццяў. Аляксей — смелы, сумленны чужы і ўжывалы чалавек. Яго выратаваў жыццё Машы, калі та яна трапіла ў в'язь, даламог уладкавацца на работу шалупіў Барысу, прытуліў бяздомную Вера, Праўда, іншы раз Аляксей быў вельмі ўжо звычайным, занадта сціплым. У ім несцеае таго жыцця-

радаснага самаадчування, романтичнай узнесласці, гумару, якія робіць чалавека прыгожым і цікавым. Яму, як і Вера, не хапае інтэлектуальнасці.

Мне думецца, што ў вывучэнні характараў нашага сучасніка, у паказе яго станочных і вышчэленні, выкрывіці адмоўных рыс і ляжыць прырода сучаснага драматургічнага канфлікту.

Душы ад вызначэння М. Горькага, што асновай драматургіі з'яўляецца развіццё характараў чалавека ў дзеянні. А Маўзон і тэатр знайшлі правільны шлях, каб стварыць цікавы спектакль аб нашых сучасніках. Ён баіўся да сябе не толькі сюжэтам, у якім знойдзена многа новага, а і дзейнымі асобамі, сцінчымі вобразамі. А галоўнае — гэта на дзіва сучасны твор. Тут трэба прызнаць вялікую заслугу рэжысёра Я. Ярава.

Аб сцінчым увасабленні п'есы можна сказаць шмат добрых слоў. На спэне дзейнічае моцны і дружны ансамбль выканаўцаў, які добра ведаюць свае задачы, тонка адчуваюць партнёра і жывуць у вобразах сапраўдным жыццём.

Можна спрачацца аб стылі спектакля, аб вырашэнні асобных сцэн і сродках дэкарацыйнага афармлення (мастак В. Кляшчэўскі), але нельга прызнаць таго, што як агульная кампазіцыя, так і каларыт у пастановцы вельмі трапныя.

Роль Барыса Мякішава выконвае Р. Янюскі. Наш глядач добра ведае гэтага артыста па многіх цікавых вобразах, створаных ім у розных спектаклях Рускага тэатра. Прыемна адзначаць прыкметы моста спэціфічнага майстарства гэтага выканаўцы, пэрсоналізацыя тонкае і глыбокае раскрыццё ім душэўнага свету свайго героя. Успомніце, як Барыс з'яўляецца ў доме Траяна, як старэцца, зрабціць «уражанне» на даверлівую Машу: як паводзіць сябе ў часе раптоўнага вечарыні. Адраза адчуваецца, што такі чалавек лёгка з'арыентуецца ў любых абставінах. Ён адразу бярэ ініцыятыву ў свае рукі і арганізуе гуляцкую нахалу лавіць усё жаданні Машы і тут жа іх здзяйсняе — музычныя, пачынае танцы, гаворыць прыгожыя тосты. Спрытны кавалер зачароваў усё, нават сурогава Траяна. Але вось вы бачыце, як Барыс Мякішаў пасля вечарыні сустракаецца з закаханай у яго Верай, якая яго доўга чакала. І змогла пад дажджом. І хоча Барыс пачытаць тупіць яе да сябе і накрывае п'янікам, вы адчуваеце, што гэта фальшыва, бо вачы праідзісета выкрываюць

Я. РАМАНОВІЧ

яго ўнутраную разгубленасць. Аднак вы ўсё ж пачынаеце сумнявацца, — няўжо ён хлусіць Вера, такой шчырай, цудоўнай дзівушцы. Ды не, вядзь там, на вечарыні ў Траяна Барыс быў проста вясёлым хлопцам, прыгожым юнаком і «дужой кампанія». З ім не сумна, ён можа нават дазволіць сяня-такія лёгкія заліцанні, але падмануць каго, — не, таго не можа быць! Аднак — Вера п'янічаная, бо даверылася такому прывычаному юнаку. І выяўляецца, што прывычанасць яго — толькі вонкавая.

— Як жа я далей буду сустракацца з Машай? — думае Барыс Мякішаў. — А самае галоўнае, як жа ўвайду ў дом Траяна, гэтай высокай асобы, дзе лёгка можна авалодаць даверлівай дзівушцы, здобчыць бестурботнае існаванне і нават зрабіць службовую кар'еру? Няўжо ўсе гэтыя зусім рэальныя мэры гінучы толькі ад таго, што нейкая нічмычаная, неспрыткая дзівушчына раптам дазволіла сабе зацяжарыць? Хай! Катастрофа! Права!

Чалавек не нараджаецца нягоднікам, яго можа зрабіць такім уласная сям'я альбо людзі, з якімі ён сярбуе. У Барыса нядабрадумленны бацька — згаіт, кар'ерыст і базыліт. Ён не раз хлусіў у сваім жыцці, часта рабіў несумелныя ўчыні і жыў пераважна для задавальнення сваіх жаданняў. Сын добра завоўваў гэтыя бацькоўскія рысы.

Артыст Р. Янюскі валодае сакратам акцёрскага майстэрства — раскрывае душу свайго персанажа так, каб мы бачылі ў ёй у што разоў больш за тое, што гаворыцца словамі. Я ўжо не кажу пра тое, што ён іграе «лёгка», без усялякага напружання.

У спектаклі многа акцёрскіх задаткаў.

Сур'ёзная работа Р. Качаткова — вобраз Траяна. Траян як чалавек вялікага жыццёвага і партыйнага вопыту выкрывае ў Барысу Мякішава нягодніка і стрымлівае сваю доўга і аднадушна Барысу ў Аляксее, ёсць спроба зазірнуць у іх будучыню. Але ж усё гэта глядачу зразумела і так, без лішніх каментарыяў і падказак.

На жаль, драматургічны матэрыял вобраза не заўсёды дакладны. Я маю на ўвазе апошнюю сцэну, якая з пункту гледжання кампазіцыі п'есы і завяршэння не фобжата наўрад ці патрабівае ў спектаклі. — Усё ясна і без таго. Тут паказаны ўзаемаадносінны Вера з Аляксеем, ёсць спроба зазірнуць у іх будучыню. Але ж усё гэта глядачу зразумела і так, без лішніх каментарыяў і падказак.

Аляксеем іграе Ю. Сцяпануў. Я асабіста не магу пагадзіцца з гэтым вобразам. Але мае прэзінці накіраваны тут больш да аўтара і рэжысёра, чым да здольнага маладога акцёра. Вобраз Аляксея не задавальняе мяне таму, што вельмі ўжо нагадвае многія падобныя вобра-

з літаратуры мінулага, у ім мала сучасных рыс.

Панавоуччы дабраў душы Аляксея, аўтары п'есы і спектакля надзіллі яго многімі якасцямі, ад якіх часам пыхае гэтыя хрысціянскія дабразвісласцю, а не саветскім гуманізмам. Аляксей пусціў Вера да сябе ў каюк, бо тую выгналі з прыватнай кватэры нібыта за разбачанасць. Яны жывуць у адным аб'екце, але іх адносінны з'яўляюцца абсалютна фальшывымі, пазабывальнымі пухляцінамі праўды. Аляксей хіцця падобны тут на кандыдата ў багчыны.

Артыст І. Ражба дакладна малюе вобраз бацькі Барыса Мякішава — гэтага сучаснага пікурноўца, чалавека згаітсцярыта і хітвага, тыповага кар'ерыста і камбінарта, гатовага на любую подаласць дзеля забеспячэння сваіх абыякавельскіх патрабаў. Ён паводзіць сябе знешне зусім прыстойна і стрымана, але мы выраза бачым, чым напоўнена яго душа.

Прыемна адзначаць сцінчны рост маладой актрысы Л. Былінскай у ролі Машы. Створаны ёю вобраз праўдзівы і тонкі. Маша кінулася да Барыса, як матылек да агню, але не паспела абпаліць сваё крыльі, бо бацька своечасова адхіліў небяспеку.

Добрае ўражанне пакідае З. Асмаўская, якая выконвае ролі Людзілы. Гэтая жыццёва-радасная дзівушчына мае чужую душу, ясны розум і чыстае сумленне. Людзіла верна тры, які ніколі не падвадзіць ні ў радасці, ні ў бядае.

Складаная задача ў гэтым спектаклі выпала на долю маладой артысткі Б. Масуміч, якая выконвае ролі Вера. Гэты вобраз у яе выкананы вобшч шчырасцю, жыццёвай прастотай, дакладнасцю паводін, поўнай адсутнасцю ўсякага нейтральна-меладраматызму, хаця на іх лёгка было збавіцца. Артыстка вельмі прывабная і арганічна ўваходзіць у спектакль.

На жаль, драматургічны матэрыял вобраза не заўсёды дакладны. Я маю на ўвазе апошнюю сцэну, якая з пункту гледжання кампазіцыі п'есы і завяршэння не фобжата наўрад ці патрабівае ў спектаклі. — Усё ясна і без таго. Тут паказаны ўзаемаадносінны Вера з Аляксеем, ёсць спроба зазірнуць у іх будучыню. Але ж усё гэта глядачу зразумела і так, без лішніх каментарыяў і падказак.

Аляксеем іграе Ю. Сцяпануў. Я асабіста не магу пагадзіцца з гэтым вобразам. Але мае прэзінці накіраваны тут больш да аўтара і рэжысёра, чым да здольнага маладога акцёра. Вобраз Аляксея не задавальняе мяне таму, што вельмі ўжо нагадвае многія падобныя вобра-

з літаратуры мінулага, у ім мала сучасных рыс.

Панавоуччы дабраў душы Аляксея, аўтары п'есы і спектакля надзіллі яго многімі якасцямі, ад якіх часам пыхае гэтыя хрысціянскія дабразвісласцю, а не саветскім гуманізмам. Аляксей пусціў Вера да сябе ў каюк, бо тую выгналі з прыватнай кватэры нібыта за разбачанасць. Яны жывуць у адным аб'екце, але іх адносінны з'яўляюцца абсалютна фальшывымі, пазабывальнымі пухляцінамі праўды. Аляксей хіцця падобны тут на кандыдата ў багчыны.

Артыст І. Ражба дакладна малюе вобраз бацькі Барыса Мякішава — гэтага сучаснага пікурноўца, чалавека згаітсцярыта і хітвага, тыповага кар'ерыста і камбінарта, гатовага на любую подаласць дзеля забеспячэння сваіх абыякавельскіх патрабаў. Ён паводзіць сябе знешне зусім прыстойна і стрымана, але мы выраза бачым, чым напоўнена яго душа.

Прыемна адзначаць сцінчны рост маладой актрысы Л. Былінскай у ролі Машы. Створаны ёю вобраз праўдзівы і тонкі. Маша кінулася да Барыса, як матылек да агню, але не паспела абпаліць сваё крыльі, бо бацька своечасова адхіліў небяспеку.

